

Demokratisatsning ska öka kvinnors inflytande

I september samlas kvinnor från olika religioners trossamfund för fortbildning, diskussion och utbyte av erfarenheter.

– I många trossamfund har kvinnor efterfrågat en gemensam plattform, säger människorättsjuristen Hanna Gerdes.

”Värna Demokratin” är namnet på det uppdrag som SST (Nämnden för statligt stöd till trossamfund) fått av regeringen. Ett demokratifördjupande arbete som startade 2015. Ett främjande av dialogen kring vad det innebär att vara ett trossamfund i det demokratiska samtalet och asylsamtalet i Sverige.

Hur värnar man egentligen demokratin? Under 2016 kommer SST att lägga ännu mer fokus på ungdomar och kvinnor. Tidigare har de arrangerat utbildningstillfällen som varit öppna för alla, men representationen har inte varit helt balanserad.

– Vi har märkt att det mest är män som medverkar och syns utåt. Så är det generellt i vår verksamhet, det har sina historiska och traditionella skäl, men det finns behov av prata med, och synliggöra, andra grupper inom trossamfundet, säger Max Stockman, handläggare på SST.

I HÖST anordnar SST i samverkan med Sveriges interreligiösa råd (SIR) ett mentorsprogram helt riktat till kvinnor inom trossamfundet. Det är en pilotsatsning som vill stimulera diskussioner och medvetenhet om kvinnors makt, representation och medverkan. Några av utbildningens moment kommer att vara ledarskapsutveckling, organisationsutveckling, konflikthantering, mänskliga rättigheter, jämställdhet och förändringsarbete. Deltagarna kommer att matchas ihop i mentorpar som arbetar med olika frågor mellan kurstillfällena.

Varför arrangerar ni det här först nu?

– Nu har vi ett mandat från regeringen, de har skrivit i vårt

Kvinnors makt och representation i trossamfundet kommer att belysas i SST:s projekt Värna demokratin. Bild från Equeniakyrkans konferens 2016.

FOTO: MIKAEL M JOHANSSON

uppdrag att det är vad vi ska fokusera på. Det är det enkla svaret. Men det är också ett behov som vi har blivit varse de senaste åren, säger Max Stockman.

HANNA GERDES är människorättsjurist, med ett starkt intresse för religions- och religionsfrihetsfrågor, och under ett antal år arbetat med SST. Tillsammans har de bland annat arrangerat dialogseminarier på temat mänskliga rättigheter. Hanna Gerdes anser att det är tack vare kvinnorna själva som de här utbildningstillfällena ges, att kvinnor i många trossamfund efterfrågat gemensamma plattformar.

– Trossamfundet är en mycket viktig föreningsrörelse och detta borde skett för länge sedan. Ta idrottsrörelsen till exempel, se hur mycket initiativ det finns för att stärka kvinnorna där. Sedan finns förstås också andra specifika utmaningar för trossamfundet vad gäller jämställdhet. Det är viktigt att inte sticka huvudet i sanden utan både våga lyfta och stärka. Mentorshipsprogrammet är till för kvinnor i trossamfundet som

vill bli ledare, inte primärt för dem som redan sitter på ledande positioner.

– Vi får se lite vilka som söker. Vi vill att fler kvinnor ska ta plats, att de ska vilja och våga. Inom trossamfundet är det samma glastak och maktstrukturer som i vanliga ledningsgrupper, säger Hanna Gerdes, som tror att pilotprojektet kan bli början på någonting väldigt bra. Hon tycker att mentorshipsprogrammet inte är

FAKTA

SIR

● Nämnden för statligt stöd till trossamfund är en statlig myndighet som ger stöd till trossamfund verksamma i Sverige. En av uppgifterna är att fördela statens ekonomiska bidrag till de statsbidragsberättigade trossamfundet. SST samordnar också samfundens roll i krisberedskapsfrågor, är ett dialogforum för frågor om värderingar, respekt och tolerans, samt är ett expertorgan i allmänna trossamfunds- och religionsfrågor.

en helt fulländad beskrivning av utbildningen.

– Det är mer än så. Jag skulle också vilja kalla det systerskap. Det är kvinnor från många olika bakgrunder och trosinriktningar som möts i det gemensamma i att vara kvinnor i ett religiöst sammanhang.

DET ÄR Hanna Gerdes som är processledare och kommer att svara för utbildningstillfällena. Vissa delar håller hon i själv, men ibland kommer experter på olika områden att bjudas in.

– Vi kommer att ta in experter på ledarskap och retorik och sen vill vi ha personer i olika ledande positioner och trosinriktningar som kan berätta om sin väg dit. Den resa dessa kvinnor har gjort är lång, och tar tid..

Första utbildningsdagen är 2 september. Max Stockman hoppas att man ska få ihop en grupp på minst 15-20 personer som samtalar, diskuterar och får utbildning som hjälper dem vidare inom sina respektive samfund.

LUKAS LIND

Bjereld utreder trossamfundet

Socialdemokraten och statsvetaren Ulf Bjereld ska utreda hur staten fördelar stöd till trossamfundet.

Utredningen tillsätts därför att trossamfundets demokratiska värderingar enligt regeringen måste granskas mer noggrant innan de får statsstöd.

”Det är hög tid för en översyn så att vi framöver kan kombinera religionsfriheten med samhällets krav på grundläggande

demokratiska värderingar om jämställdhet, demokrati och alla människors lika värde”, skriver kultur- och demokratiministern Alice Bah Kuhnke (MP) i ett pressmeddelande.

Ulf Bjereld, som är professor i statsvetenskap och ordförande för Socialdemokrater för tro och solidaritet, ska presentera sin utredning i januari 2018.

Kulturdepartementet skriver att stödet till trossamfund inte har utvärderats sen sin tillkomst

och att det inte finns någon bild över vilka effekter det har för varken samfundet eller samhället.

Alice Bah Kuhnke skrev tidigare i juni, i en debattartikel i Dagens Nyheter, att kontrollen av grundläggande värderingar i trossamfund och civilsamhälleliga organisationer ska förstärkas. Detta mot bakgrund av att ett antal organisationer kritiserats för att bidra till ökade motsättningar och för att ha använt hatiska uttryck. / TT

FAKTA

Stöd till trossamfund

● Nämnden för statligt stöd till trossamfund delar ut 88 miljoner kronor i stöd årligen till 22 trossamfund och samverkansorganisationer. Kriterierna för att kunna få stöd är:

- Att trossamfundet ska bidra till att upprätthålla och stärka samhällets grundläggande värderingar.
- Att samfundet ska vara stabilt och ha egen livskraft.

Källa: Kulturdepartementet

Vidarkliniken i Järna. FOTO: TOMAS ONEBORG / TT

Antroposofmedicin bort

MEDICIN Det undantag som har funnits för antroposofiska läkemedel i över 20 år försvinner – om fem år. Det beslutade regeringen i förra veckan.

Antroposofiska läkemedel inkluderar homeopatiska läkemedel som oftast ges som mycket utspädda lösningar med beståndsdelar från naturen.

Undantaget innebär bland annat att läkare får injicera dessa läkemedel. Läkemedlen får också ha en indikation, det vill säga ett uttalat behandlingsområde, och de behöver inte registreras hos Läkemedelsverket.

Den nya lagen börjar gälla om två år och därefter finns övergångsregler som gäller i ytterligare tre år. Anledningen är att tillverkare av antroposofiska läkemedel ska få tid att ansöka om godkännande eller registrering. /TT

58

personer drunknade första halvåret i år. Det är den högsta siffran sedan 2003. Varje år drunknar över 100 personer i Sverige. Enligt Svenska livräddningssällskapet drunknar de flesta där livräddare saknas.

Helgdag för invandrare

ISRAEL är ett land som nästan helt består av invandrare. Därför är det inte så konstigt att det israeliska parlamentet infört en ny nationell helgdag som ska hylla landets alla invandrare, rapporterar Israels ambasad i Sverige.

Alijadagen (National Aliyah Day) har instiftats för att uppmärksamma invandrare och deras bidrag till staten och samhället. Alija, som bokstavligen kan översättas till ”uppstigning”, är ett hebreiskt begrepp och beskriver judisk invandring till staten Israel.

”Invandring är en av de mest betydande faktorerna i Israels utveckling; delaktighet och tillväxt som en stat och som en nation”, säger en av Knessetledamöterna som står bakom lagförslaget. Alijadagen infaller den sjunde cheshvan (mellan oktober och november).